

Валентина Іванівна Оксьон,

Голова Українського відділення МГО «Суспільство Володимира Лубенка-СІАГД», Представник В. В. Лубенка в Україні, Куратор Міжнародної культурно-просвітньої програми «Київ – Санкт-Петербург. Школа Володимира Лубенка», Керівник проекту «Школа Володимира Лубенка» в Україні – експериментальний майданчик загально академічного рівня НАПН України.

УДК 373.015.31:7](043.3)

**«ШКОЛА ВОЛОДИМИРА ЛУБЕНКА» В УКРАЇНІ –
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ
ХУДОЖНЬО-ВИХОВНИМ ПРОЦЕСОМ**

В статті аналізуються наукові підходи к організації и управленію художественно-воспитательним процесом гармоничного розвитку личности на основе синтеза искусств и наук по авторской системе «Нравственно-эстетически-интеллектуального развития личности через теорию и практику искусств и наук» В. В. Лубенко в «Школе Владимира Лубенко» в Украине. Представлена программа пятилетнего художественно-воспитательного курса согласно стержневого плана, практикующегося в Киеве в течение 17 лет на базе экспериментальной площадки общеакадемического уровня Национальной академии педагогических наук Украины (дошкольное учреждение – общеобразовательное учреждение).

Ключевые слова: управление художественно-воспитательным процессом, авторская школа, гармонично развитая личность, синтез искусств и наук, законы творческой композиции», полифункциональное образование, семейное воспитание.

The article analyzes scientific approaches to the organization and management of art and education process of harmonious personality development on the basis of the synthesis of Arts and Sciences according to the author's system of "moral, aesthetic, and intellectual development of human personality through the theory and practice of Art and Sciences" of Vladimir V. Lubenko in the "School of Vladimir V. Lubenko" in Ukraine. A program of 5-year art and education course according to the pivotal plan is provided. The program has been practiced for 17 years in pilot sites of generally academic level of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine (kindergartens – primary schools – secondary schools).

Key words: management of art and education process, author's school, harmoniously developed personality, the synthesis of Arts and Sciences, the laws of creative composition, polifunctional education, family education.

Виставкою «Володимир Лубенко і його школа» в Культурному центрі «Український Дім» у 1995 році в місті Києві започатковано щорічну Міжнародну культурно-просвітню Програму «Київ – Санкт-Петербург. Школа Володимира Лубенка». Метою її проведення є ознайомлення наукової та художньої інтелігенції України, вчених, політиків, педагогів з авторською Системою «морально-естетично-інтелектуального розвитку особистості через теорію і практику мистецтв і наук» («Система Стрижневої істини») В. Лубенка, поширення і пропганда ідеї Абсолютної Гармонії Досконалості суспільства, загальносуспільних відносин та особистості; реалізація стрижневої істини – нового діалектичного методу пізнання головної мети життя та принципу явищ, який має за основу поліфункціональне бачення світу – як універсального закону єдності та доповнення протилежностей, що знімає протиріччя; всебічне поширення та практичне застосування авторської педагогічної системи «морально-естетично-інтелектуального розвитку особис-

тості через теорію і практику мистецтв і наук» («Система Стрижневої істини»).

Міжнародна культурно-просвітня програма «Київ – Санкт-Петербург. Школа Володимира Лубенка» реалізується в рамках: Міждержавного Договору між Україною та Російської Федерацією, Договору про співпрацю у сфері освіти (від 15.05.1992 р.), Угоди про співпрацю по формуванню єдиного (загального) освітнього простору Співдружності незалежних держав (від 17.01.1997 р.), Договору між Урядом України і Урядом Російської Федерації «Про науково-технічну співпрацю» (від 16.01.1998 р.), Договору між Міністерством освіти України і Міністерством загальної і професійної освіти Російської Федерації у сфері освіти (від 27.02.1998 р.), Угоди між Урядом Російської Федерації і Кабінетом Міністрів України «Про співпрацю в сфері молодіжної політики» (від 28.01.2003 р.), «Угоди держав-учасниць Співдружності незалежних держав про співпрацю у сфері роботи з молоддю (від 25.11.2005 р.), Договору між Міністерством культури

і туризму України і Міністерством культури і масових комунікацій Російської Федерації «Про співпрацю у сфері культури» (від 26.07.1995 р. і 22.12.2006р.), Модельного Закону «Про виховання дітей і молоді» (від 14.03.2009 р.) прийнятого Міжпарламентською Асамблеєю СНД.

Благодійні акції цієї Програми в Україні здійснюються за підтримки та сприяння: Міністерства культури і мистецтв України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства закордонних справ України, Національної Академії педагогічних наук України, Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури України, Київської міської державної адміністрації, Національної філармонії України, Національного музею історії України, Національного заповідника «Софія Київська», Представництва в Україні Культурного центру міжнародного наукового та культурного співробітництва при Міністерстві Закордонних Справ Російської Федерації, Посольства Російської Федерації в Україні, Посольства України в Російській Федерації.

Відкриття «Школи Володимира Лубенка» в Україні (методична філія авторського соціального інституту «Мала Академія мистецтв», Санкт-Петербург) в Києві стало можливим за сприяння Міністерства культури і мистецтв України, Головного управління культури м. Києва, Посольства Російської Федерації в Україні. Згідно умов Угоди № 4 від 4.01.1996 р. та подовження – Угода № 1 від 10.01.2001 р. «Про спільну діяльність у культурному розвитку Печерського району м. Києва» № 18/Д від 14.04.1996 р. «Про спільну діяльність» з Державним комунальним підприємством з утримання будівель, споруд та прибудинкової території Печерського району м. Києва та подовження – Угода № 50 від 7.11.2000 р. «Про співробітництво у культурному розвитку Печерського району м. Києва», з Доповненням від 7.03.2001р. з Управлінням освіти Печерського району м. Києва Санкт-Петербурзька державна установа «Мала Академія мистецтв» на базі приміщення підліткового клубу «Родина» (70,0 кв.м.) та частини приміщення клубу «Гарт» (90,0 кв.м.) організувала навчальну діяльність методичної філії, що полягала в проведенні безоплатного комплексного художньо-виховного процесу з дітьми, їх батьками та зацікавленими вчителями за авторською системою «морально-естетично-інтелектуального розвитку особистості через теорію і практику мистецтв і наук» («Система Стрижневої істини») педагога-новатора Володимира Лубенка. Сторони будували взаємовідносини (1996–2004 рр.) співробітництва в рамках Договору про культурне співробітництво між Печерським районом м. Києва, Україна та Територіальним управлінням Центрального адміністративного району Санкт-Петербурга, Російська Федерація, від 3 листопада 2000 року та Угоди «Про співробітництво між відділом освіти Територіального управління Центрального адміністративного району Санкт-Петербурга та Печерським районним відділом освіти м. Києва від 17.08.2001 року та з 2000 року до цього часу – ряд

Договорів про науково-практичне співробітництво з Національною академією педагогічних наук України («Школа Володимира Лубенка» в Україні – експериментальний майданчик загально академічного рівня на базі дошкільного, загальноосвітнього, позашкільного закладів м. Києва) в рамках інноваційного проекту академії «Школа майбутнього». [1, 2, 3]

Мета статті полягає в тому, щоб на значній науково-дослідній базі (експериментальний майданчик) подати процес організації та управління «Школи Володимира Лубенка» в Україні (методична філія авторського соціального інституту «Мала Академія мистецтв»), мета якої – гармонійний всебічний розвиток особистості через синтез мистецтв і наук, системна і систематична робота з батьками (соціальне партнерство), педагогічно-творчою інтелегенцією Києва та області, виконання соціально-корисних проектів та проведення благодійних культурно-просвітницьких акцій в рамках Міжнародної культурно-просвітницької програми «Київ – Санкт-Петербург. Школа Володимира Лубенка» з метою популяризації творчих результатів вихованців.

«Мала Академія мистецтв» (Санкт-Петербург) – унікальний приклад реалізації ідеї гармонійного поліфункціонального виховання дітей через синтез *мистецтв* (живопис, музика, пластика рухів) та *наук* (філософія, психологія, педагогіка), максимального розвитку особистості дитини. Багатопрофільна структура Академії містить як різноманітні види художньої діяльності, філософські аспекти, так і досягнення світової педагогічної науки.

Ідеї виховання за «Системою Стрижневої істини» В. Лубенка понад 40 років, а практичній реалізації в Санкт-Петербурзі на базі авторської школи – 29 років, яка пройшла апробацію на базових площадках Академії наук СРСР (Програма АН ССРСР «Человек. Наука. Общество. Комплексные исследования», проект «Полифункциональная модель образования» – «Школа В. Лубенко»). Руководитель проекта – ведущий научный сотрудник НИИ НОВ АПН ССРСР, доктор педагогических наук Л. Лесохина).

Систему знають і застосовують в багатьох країнах світу: американці називають її «школою лідерів», японці – «школою геніїв». Як відомо, виховання дітей в «Школі Володимира Лубенка» в Україні за авторською системою «Морально – естетично – інтелектуального розвитку особистості через теорію і практику мистецтв і наук», що базується на досягненнях і відкриттях світової педагогіки, психології, філософії та синтезу мистецтв, що при взаємодії школи та сім'ї дозволяє розкрити природні можливості кожної дитини (всі діти є талановиті...), спонукає до вільного розвитку особистості, готує до саморозвитку, самовдосконалення, самоконтролю, самовиховання, а в майбутньому дорослому житті – до свідомого функціонування в суспільстві в гармонії, красі та рівновазі [4].

За період 1995–2013 рр. понад 500 учителів Києва та області познайомились з авторською системою «Морально-естетично-інтелектуального розвитку

особистості через теорію і практику мистецтв і наук» («Система Стрижневої істини») В. Лубенко на «Постійнодіючому семінарі для вчителів, батьків і в бажаючих на базі Міжрелігійного інституту вдосконалення вчителів імені Бориса Гринченка (1995–2000 р.р.), Інституті психології імені Г. С. Костюка НАПН України (2000–2005 р.р.), Національній академії педагогічних наук України (з 2005 року). Майже 100 із них мали можливість удосконалити свою кваліфікацію в Санкт-Петербурзі на базі «Малої Академії мистецтв» (1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2007, 2009, 2012 роках), 14 учителів-ентузіастів мали системну та систематичну педагогічну практику в «Школі Володимира Лубенка» в Україні (Київській методичній філії «Малої Академії мистецтв») (див. табл. 1).

Таблиця 1

Тематичний план постійно діючого семінару для вчителів та батьків за авторською системою «Морально-естетично-інтелектуального розвитку особистості через теорію і практику мистецтв і наук» («Система Стрижневої істини»)

№	Назва	Тема	Кількість годин
1	«Школа В. В. Лубенка» в поліфункціональній моделі освіти	Тема 1. Вступ. Історія питання.	3 + 3
		Тема 2. Філософські аспекти Системи.	3 + 3
		Тема 3. Психологічні аспекти Системи.	3 + 3
		Педагогічні аспекти Системи. Тема 4.	3 + 3
		Тема 5. Теоретико-практичні аспекти Системи.	3 + 3
2	Авторська система «Морально-естетично-інтелектуального розвитку особистості через теорію і практику мистецтв і наук».	Тема 1. Практика.	3 + 3
		Тема 2. Практика.	3 + 3
		Тема 3. Стержневі програми. Теорія. Практика.	6
		Тема 4. Стержневий тематичний план. Теорія. Практика.	6
		Тема 5. Школа виховання Людини засобами мистецтв і наук. Теорія. Практика.	6
		Тема 1. Закони творчої композиції. Теорія. Практика.	3 + 3
		Тема 2. Закони творчої композиції. Теорія. Практика.	3 + 3
		Тема 3. Закони творчої композиції. Теорія. Практика.	3 + 3
		Тема 4. Закони творчої композиції. Теорія. Практика.	3 + 3
		Тема 5. Закони творчої композиції. Теорія. Практика.	3 + 3

Проводить заняття керівник проекту «Школа Володимира Лубенка» в Україні офіційний представник автора в Україні *Валентина Іванівна Оксзон*.

У комплексному художньо-виховному процесі за цією програмою з 1996–013 рр. пройшло понад 800 дітей (від 6 до 15 років). З 19 предметів, що вивчалися були: живопис; азбука, теорія, історія мистецтв; лабораторія казки; міфологія; поетика; музика; гармоніка; пластика рухів; образи та рухи (театралізація); англійська мова; українська мова; структурна математика якостей; структурна хімія якостей; єдність живого; основи виховання чоловіка та жінки майбутнього; композиція; рисунок; монументальне мистецтво; космічна пластика. Діти мали можливість брати участь у художньо-виховному процесі безоплатно, а вчителі-ентузіасті проводили заняття з дітьми на благодійних засадах.

15 вихованців-киян мали можливість відвідати живописно-мозаїчну практику в Санкт-Петербурзі в майстерні В. В. Лубенка (1999 р.), а 15 дітей з «Малої Академії мистецтв» (Санкт-Петербург) брали участь в мозаїчно-живописній практиці в Києві (майстерня монументального мистецтва «Родина» – 2003 р.) та 10 дітей – в 2009 році (мозаїчна практика у ЗНЗ № 263 – Інтерактивний проект «Подарунок Києву»).

На думку батьків, діти після одного року навчання за цією системою успішно навчаються у ЗНЗ та інших навчальних закладах (у тому числі ВНЗ), стають лідерами і переможцями міських, обласних, всеукраїнських, міжнародних комплексів та олімпіад (зокрема: Люда Зеленська, Аня Купченко, Катя Андрєєва, Аня Антоненко – з гуманітарних та точних дисциплін; Галя Петренко, Георгій Голоцван, Надя Мусич, Оксана Короп – музичних та танцювальних; Володя Тихий отримав золоту медаль переможця та Сертифікат на 11-у Міжнародному конкурсі з графіки в Японії (2003 р.), Віка Справцева – переможець конкурсу «Міні-фото-модель, Київ–2005» та інші) [4, 5, 8].

Від ідеї до реалізації – головне в організації художньо-виховного процесу «Школи Володимира Лубенка» в Україні. Завдяки системі виховання через синтез мистецтв і наук у дитини в процесі тренінгу (у ЗНЗ і вдома) та на практичних заняттях формується усвідомлення того, що вона – Людина і Особистість, розкривається самостійне мислення, власна життєва позиція та мета, формується цілісність світогляду.

Теорія і практика – два складники, що взаємодоповнюють один одного в художньо-виховному процесі, а взаємозв'язок предметів на основі «Законів творчої композиції» дозволяє кожній дитині втілювати творчу мрію в життя, а набуті знання – в практику (це може бути і мозаїчно-живописна практика, виконання соціально-корисного проекту для ЗНЗ, міста тощо).

Понад 15 років науково-творчого співробітництва «Школи Володимира Лубенка» в Україні – це і монументальний розпис «Зоряний Київ – Світ Гармонії» в класі живопису (51,0 кв.м.), і мозаїчні роботи на фасаді ЗНЗ № 263 Деснянського району м. Києва (Інтерактивний проект «Подарунок Києву»), скульптурна пластика для ігрового майданчика у

дворі, оформлення монументальним живописом вітальні у НВК «ДНЗ – ЗНЗ «Кияночка» та класу живопису і музики в ЗНЗ № 263 (класи 311, 313), підготовка та видання методичної літератури виховного характеру, в тому числі, багатолітнього авторського посібника «Володимир Лубенко» для вчителів, батьків та бажаючих (уперше трьома мовами: українська, англійська, російська), науково-наочно-методичне видання «Школа Володимира Лубенка. 15 років творчої співпраці» (українською та російською мовами), культурно-просвітні заходи (виставки творчих робіт дітей, науково-практичні конференції, семінари, симпозиуми, «Майстер-клас В. В. Лубенка», круглі столи, вчені ради тощо) в рамках Міжнародної культурно-просвітньої програми «Київ – Санкт-Петербург. Школа Володимира Лубенка» [8].

Отримано схвальні відгуки провідних учених Національної академії педагогічних наук України, Національної спілки художників України, видатних діячів мистецтв Національної Академії Мистецтв України. Діяльність «Школи Володимира Лубенка» в Україні неодноразово висвітлювалась у засобах масової інформації України.

З 1995 року до сьогодні в проекті «Школа Володимира Лубенка» в Україні, практикувались і були включені наступні аспекти у їх логічному розвитку:

1. Організація попередніх лекцій за системою «Морально-естетично-інтелектуального розвитку особистості через теорію і практику мистецтв і наук» (Система Стрижневої істини) В. В. Лубенка для батьків, які бажають, щоб їхні діти творчо розвивались системно та систематично відвідували «Школу Володимира Лубенка» і послідовність проведення загальних батьківських зборів та індивідуальних консультацій.

Цей пункт ставиться на перше місце, оскільки діяльність з виховання особистості дитини неможлива, якщо її не підтримують батьки, якщо батьки залишаються осторонь, не діють спільно з учителями. Попередні лекції для батьків – єдиний критерій відбору дітей. Після знайомства на лекціях з основними принципами і методами діяльності за «Системою Стрижневої істини», з її філософськими аспектами, батьки мають можливість свідомо обирати для своєї дитини цю методику виховання або відмовитися від неї, шукаючи щось інше. Таким чином, в групу набираються діти «підготовлених» батьків, готових допомагати вчителям і беруть на себе частину «домашніх завдань» зі своїми дітьми за цією системою.

2. Організація комплексного художньо-виховного процесу з дітьми різних вікових категорій.

3. Поглиблена підготовка педагогічних кадрів для реалізації комплексного художньо-виховного процесу з дітьми безпосередньо у «Школі Володимира Лубенка» з числа зацікавлених громадян міста Києва.

4. Організація фахових курсів, лекцій для зацікавлених учителів та вихователів, мета яких – більш поглиблене знайомство з основними принципами і методами діяльності за «Системою Стрижневої істини».

5. Координація науково-педагогічної діяльності окремих вчителів та вихователів, які працюють в різних ЗНЗ Києва, області та України, що практикують елементи «Системи Стрижневої істини».

6. Проведення масштабних заходів культурно-просвітницької та науково-педагогічної значущості (конференцій, семінарів, симпозиумів) з гармонійного розвитку дітей, виставок творчих досягнень вихованців, концертів, лекцій, «Майстер-клас В. В. Лубенка», творчих зустрічей, як підсумок творчої діяльності та розширення кола зацікавлених осіб в діяльності «Школи Володимира Лубенка» в Україні.

За Програмою «П'ятирічного художньо-виховного курсу за Системою «Морально-естетично-інтелектуального розвитку особистості через синтез мистецтв і наук», здійснюється *поділ предметів* на *основні* (обов'язкові) та *додаткові* (див. табл. 2) та *Тематичний план* до Програми (див. табл. 3, 4).

Доцільно навчання курсу з основних предметів в тій послідовності, в якій вони вказані в таблиці 2, але, за наявності можливостей: достатньої кількості науково-педагогічних кадрів; приміщень з відповідним санітарно-технічним станом та необхідним обладнанням для здійснення науково-методичного та художньо-виховного процесу з дітьми різних вікових категорій. Основний курс бажано було б збагатити введенням додаткових предметів, вказаних в колонці 3 (або частини з них) [6, 7, 8].

Досвід навчальної діяльності в Києві показав також, що для дітей обов'язковим є реальний, практичний результат занять з теоретичних та художніх дисциплін. Єдність предметів художнього циклу з предметами теоретичного та дослідного курсу повинен бути реалізований у практичних заняттях дитячої майстерні монументального мистецтва «Родина», тобто, у соціально-корисних проектах, виконаних дітьми, наприклад:

– після 1-го року виховання (1997 рік) діти брали участь роботами літньої живописної практики в ювілейній виставці «Володимир Лубенко та його школа» у Центральному виставковому залі «Манеж» (Санкт-Петербург);

– результатом літньої живописної практики 2-го року виховання (1998 рік) стала живописна композиція «СВІТ ГАРМОНІЇ» (12 кв.м), у під'їзді підліткового клубу «Родина», що створювалась дітьми від 6 до 12 років;

– виїзна літня практика 1999 року в монументальній майстерні В. В. Лубенка (Майстер-клас В. В. Лубенка) в Санкт-Петербурзі, – коли діти-кияни виконували як ескізи, так і мозаїчні роботи на фасаді будинку у дворі «Малої Академії мистецтв»;

– результатом літньої практики після 1-го, 2-го, 3-го років виховання у 2000 році почалося виконання монументального розпису у класі живопису на тему «Зоряний Київ – Світ Гармонії» і закінчено у 2004 році (51 кв. м.);

– мозаїчно-скульптурна композиція «Гармонія» (10 кв. м.) для оформлення фасаду входу (під'їзд підліткового клубу «Родина»);

Таблиця 2

**Програма
п'ятирічного художньо-виховного курсу за системою «морально-естетичного-інтелектуального
розвитку особистості через теорію і практику мистецтв і наук» –
«Школа Володимира Лубенка» в Україні**

Роки навчання	Предмети	
	обов'язкові	додаткові
Перший	1. Живопис. 2. Гармоніка. 3. Лабораторія казки. 4. Азбука законів мистецтв. 5. Космічна пластика.	1. Музика (азбука звуків). 2. Образи та рухи. 3. Іноземна мова. 4. Структурна хімія якостей.
Другий	1. Живопис. 2. Майстерність ляльководи. 3. Музикознавство. 4. Міфологія і поетика. 5. Теорія законів мистецтв.	1. Словознавство. 2. Образи та рухи. 3. Іноземна мова. 4. Структурна математика якостей.
Третій	1. Живопис. 2. Рисунок. 3. Теорія законів мистецтв. 4. Пантоміма (хореографія) 5. Конструктивне ліплення..	1. Словознавство і мовознавство. 2. Композиція музики. 3. Основи виховання чоловіка та жінки майбутнього. 4. Іноземна мова. 5. Давньоруська культура і мова.
Четвертий	1. Живопис. 2. Сольфеджіо. 3. Образи та рухи. 4. Онтологія історії та теорії законів творчості світу 5. Основи виховання чоловіка та жінки майбутнього	1. Анатомія людини. 2. Пантоміма (театр). 3. Композиція: - дизайн; - кераміка; - текстиль; - графіка. 4. Іноземна мова. 5. Ораторське мистецтво.
П'ятий	1. Логіка і ораторське Мистецтво. 2. Музична композиція. 3. Історія філософії. 4. Монументальне Мистецтво.	1. Рисунок. 2. Композиція: - дизайн; - кераміка; - текстиль; - графіка. 3. Театр (пластика). 4. Іноземна мова.

Таблиця 3

**Тематичний план
до програми 5-річного художньо-виховного курсу в «Школі Володимира Лубенка» в Україні
з обов'язкових предметів (перший рік навчання – підготовчий курс)**

№ заняття	Живопис	Гармоніка	Музика
1	2	3	4
<i>Тема І. Людина-свідомість, підсвідомість. Володіння своїм тілом і психікою (9-10 занять).</i>			
1	Вступ. Людина і тварина.	Знайомство з предметом, з собою, середовищем.	Музика як засіб передачі інформації.
2	Тварина і людина	«Батьки» людства.	Звуки як інформація
3	Формат людини і формат тварини.	Свідомість і його роль в житті людини.	Людина - творець музики.
4	Людина у форматі і тварина у форматі.	Рухи, що контролюються розумом, і рухи, що контролюються свідомістю	Людина - творець музики.
5	Контрольне заняття – практика.	Взаємозв'язок природних явищ.	Голос людини, як підсумок голосів всієї природи.
6	Якості людини.	Основа взаємозв'язку природних явищ – закони природи.	Підсвідомість як джерело інформації про рід людський

Продовження табл. 3

1	2	3	4
7	Якості тваринного.	Місце людини у взаємозв'язку природних явищ.	Контрольне заняття.
8	Закони в природі (поєднання кольорів).	Контрольне заняття - теорія.	Звук.
9	Як мета змінює характер.	Контрольне заняття – практика.	Рух та його звук.
10	Контрольне заняття – практика.	Прояв закономірностей природи	Звуки вітру (повітря).
<i>Тема 2. Ігри з крапками: «злі», «добрі», «хитрі» та їх взаємовідносини (4-5 занять)</i>			
11	Взаємовідношення: дружба.	Причини дій людини в людині.	Звуки води.
12	Взаємовідношення: ворожнеча.	Аналіз якостей особи-стості людини (аналогічно з явищами природи).	Звуки вогню.
13	Перемога над ворожнечею. Доповнення.	Як працювати над собою, своїми якостями.	Звуки землі.
14	Контрольне заняття.	Контрольне заняття на задані ситуації.	Контрольне заняття – взаємодія стихій.
<i>Тема 3. Народження» крапки. Життєвий простір крапки. (3 заняття)</i>			
15	Народження руху.	Народження руху.	Народження звуку.
16	Поєднання.	«Батько» та «Мати»	Батьки звуку.
17	Рід. Родина.	Жест та рух.	Неприродні (штучні) та природні звуки.
<i>Тема 4. Життя «мертвої» крапки. «Батько» і «мати» «мертвої» крапки (1 заняття)</i>			
18	Що таке «смерть»?	Мета жесту	«Мертві» звуки та їх дії.
<i>Тема 5. Життя «живої» крапки. – «Батько» і «мати» «живої» крапки (1 заняття)</i>			
19	Як виникає життя?	Мета жесту (творення).	«Живі звуки та їх дія.»
<i>Тема 6. Боротьба «живої» і «мертвої» крапки (1 заняття)</i>			
20	Що таке боротьба?	Взаємодія рухів.	Взаємодія «живих» і «мертвих» звуків – боротьба.
21	Контрольне заняття	Контрольне заняття.	Контрольне заняття.
<i>Тема 7. Народження пустоти (5 занять)</i>			
22	Характеристики пустоти.	Знайомство з пустотою	Пустота в музиці.
23	Дія пустоти.	Практика.	Народження.
24	Життя пустоти та її характер.	Пустота в житті людини.	«Діти пустоти».
25	Життєвий шлях пустоти.	Подолання пустоти.	Характери «тиші».
26	Функції пустоти	Народження нового життя.	Звуковий круговорот (кругообіг).
27	Контрольне заняття	Практика.	Контрольний тренінг.
28	Підсумкове заняття.	Підсумкове заняття.	Підсумкове заняття.

Таблиця 4

Тематичний план
до програми 5-річного художньо-виховного курсу в «Школі Володимира Лубенка» в Україні
з додаткових предметів, (перший рік навчання– підготовчий курс)

№ заняття	Азбука законів мистецтв	Лабораторія казки	Іноземна мова
1	2	3	4
<i>Тема 1. Людина – свідомість, підсвідомість. Володіння тілом та психікою (10-11 занять)</i>			
1	Вступне заняття.	Вступне заняття. «Ключ до казки»	Мова людини і мова оточуючої нас природи.
2	Головне і другорядне – контраст.	Взаємозв'язок людини і середовища.	Що таке мова?
3	Головне та другорядне – світле і темне	Взаємозв'язок людини і середовища.	Характер мови.
4	Головне і другорядне – темне на світлому.	Взаємозв'язок людини і середовища. Характер роду.	Формування характеру.
5	Головне і другорядне – яскраве на бляклому (тмяному).	Критичний аналіз написаних вдома казок.	Звуки, що характеризують мову (голосні).
6	Головне і другорядне – тмяне (блякле) на яскравому.	Взаємозв'язок людини і середовища. Роздуми.	Звуки, що характеризують мову (голосні).
7	Головне і другорядне – відтінки	Казка як метод пізнання навколишнього світу.	Склад.
8	Головне і другорядне – холодне на теплому.	Як побудувати казку.	Контрольне заняття.

Продовження табл. 4

1	2	3	4
9	Головне і другорядне -тепле на холодному.	Характер образу.	Звуки, що характери-зують мову (приголосні).
10	Контрольне заняття.	Критичний аналіз написаних вдома казок.	Звуки, їх поєднання і характеристика.
11	Головне і другорядне -вибір головного	Головне і другорядне. Головний герой.	Контрольне заняття.
<i>Тема 2. Ігри з крапками – «злі», «добрі», «хитрі» та їх взаємовідносини (3-4 заняття)</i>			
12	Головне і другорядне -вибір другорядного	Взаємодія головних героїв.	Що таке алфавіт? Характеристика алфавіту.
13	Головне і другорядне -образ.	Образ людини і образ тварини.	Тренінг алфавіту.
14	Контрольне заняття.	Контрольне заняття.	Контрольне заняття.
<i>Тема 3. Народження крапки. Життєвий простір крапки (3 заняття)</i>			
15	Народження головної точки картини	Народження казки.	Народження алфавіту.
16	«Рід картини».	Народження казки (тренінг).	Народження законів алфавіту.
17	Взаємозв'язок головного і другорядного в картині.	«Батько» і «мати» казки. Життєвий простір казки.	Функції жінки та чоловіка.
18	«Мертва картина».	«Живе» і «мертве» слово.	Народження чоловіка та жінки. Невідповідність функції.
<i>Тема 5. Життя «живої» крапки. «Батько» і «мати» «живої» крапки (1 заняття)</i>			
19	«Жива картина».	«Живе» та «мертве».	Закон роду.
<i>Тема 6. Боротьба «живої» і «мертвої» крапки (2–3 заняття)</i>			
20	Геніальна та посередня картини.	Взаємодія «живих» слів.	1. Взаємодія зі середовищем «живої» крапки (явища животворящі). 2. Взаємодія зі середовищем «мертвої» крапки (явища, що руйнують).
21	Контрольне заняття.	Взаємодія «мертвих» слів.	Контрольне заняття.
22		Контрольне заняття. «Оживлення слова».	
<i>Тема 7. Народження пустоти (5-7 занять)</i>			
23	Народження пустоти.	Пустота в житті людини	Порожнеча в мові.
24	Пустота образу.	Народження пустоти.	Народження порожнечі
25	Характер і функція пустоти	«Діти» пустоти.	Життя порожнечі.Якості порожнечі.
26	Подолання пустоти – народження нового	Відродження.	Порожнеча животворяща та руйнівна.
27	Контрольне заняття.	Контрольне заняття.	Контрольне заняття.
28	Підсумок за рік.	Підсумок за рік.	Підсумок за рік.

– серія живописно-монументальних робіт в кабінетах № 311, 313 ЗНЗ № 263 м. Києва (вул.Сабурова, 19 б): триптих на стелі (18 кв. м.), на стіні (3 кв. м.) та дверях (8 кв. м.);

– монументальні живописні роботи (10 кв. м.) для вітальні НВК «ДНЗ–ЗНЗ «Кияночка» м. Києва (вул. Борщагівська, 204);

– соціально-корисний Інтерактивний проект «Подарунок Києву» – оздоблення мозаїкою (центральний та південний фасади) та живописом входу до ЗНЗ № 263 (84,2 кв. м мозаїки та 14,2 кв. м. монументального живопису) «Київ – Земля, що співає радістю і щастям», який розпочато 1 червня 2009 року. В його створенні брали участь: більше ніж 120 дітей, 20 вчителів, 16 батьків, за благодійної підтримки понад 10 організацій Києва, області та України.

Реальні роботи та їх реалізація – це моральний вчинок дітей, усвідомлення їх користі суспільству, місту, навчальному закладу, будинку.

Важливим фактором взаємозв'язку та взаємодії авторської школи «Мала Академія мистецтв» Санкт-Петербурга та «Школи Володимира Лубенка» в Україні має бути як сам автор, В. В. Лубенко (його офіційний представник в Україні), так і традиційні обміни творчими колективами вихованців, учителів Києва та Санкт-Петербурга.

Пропозиція щодо *творчої майстерні (творча лабораторія) «Майстер-клас В. В. Лубенка»* полягає в створенні дитячих майстерень монументального мистецтва (мозаїка, монументальний живопис, скульптура, вітраж) «Родина». Авторський «Майстер-клас» організується для дітей, які пройшли попередній п'ятирічний художньо-виховний курс за системою («Системою Стержневої істини»). Метою створення та діяльності «Майстер-класу В. В. Лубенка» – дитячих майстерень поліфункціонального мистецтва «Родина» є надання можливості зацікавленим та підготовленим вихованцям (11–18 років) в умовах

«Майстер-клас» В. В. Лубенка для дітей та їх батьків

позашкільної освіти поглибити отримані раніше знання з предметів образотворчого мистецтва та відкрити можливості самовдосконалення особистості та структури власного характеру в процесі художньо-дослідної та експериментально-практичної діяльності [8, 9].

Основними завданнями курсу є:

1. Надання вихованцям можливості вдосконалення професійної майстерності рисувальника, живописця, скульптора, художника-монументаліста тощо.

2. Підтримка бажання аналізувати, розмірковувати та свідомо відтворювати у власній творчій практиці психологічні, філософські аспекти мистецтва.

3. Підтримка зацікавленості вихованців до поглибленого вивчення теоретичних основ мистецтва, його логіки та структури, за допомогою:

– «занурювання» в аналіз внутрішньої логіки розвитку історії і теорії мистецтва;

– розкриття об'єктивних аналогій між «самотворчістю» світу та особистою творчістю кожного автора.

Програми «Майстер-класу В. В. Лубенка» пройшли апробацію (курси «Рисунок», «Живопис», «Скульптура») в Санкт-Петербурзькій державній художньо-промисловій академії імені В. І. Мухіної, у художньому училищі імені М. Реріха (Санкт-Петербург), художніх школах МГИ, Павловська, а повно, у вигляді системи взаємопов'язаних предметів –

в авторському соціальному інституті «Мала Академія Мистецтв» та її методичних філіалах в Росії та за її межами, зокрема, в Києві (Україна) в рамках проекту «Школа Володимира Лубенка» в Україні (експериментальні майданчики загально академічного рівня НАПН України – ДНЗ «Кияночка», Солом'янського району, ЗНЗ № 263 Деснянського району м. Києва, ліцей № 38 імені В. Молчанова Шевченківського району м. Києва) та виявили високу ефективність в практичній педагогічній діяльності, про що свідчать відгуки, довідки та акти про впровадження авторської системи В. В. Лубенка «Морально-естетично-інтелектуально-го розвитку особистості через теорію і практику мистецтв і наук» («Система Стрижневої істини»).

Для розв'язання запропонованих завдань розроблено програми, з курсами, що послідовно змінюються за предметами «Рисунок», «Скульптура», «Живопис» (див. табл/ 5).

Курс розраховано на 3 (три) роки по 34 (тридцять чотири) тижні на рік (по 10 годин на тиждень). За наявності достатньої кількості площ (приміщень) з відповідними санітарно-технічним станом, необхідного обладнання та фахової підготовки педагогічних кадрів, можливостей його офіційного представника в Україні, окрім основних (обов'язкових) предметів, відповідно до художньо-виховного плану, програмою

Таблиця 5

Предмети		Практичні заняття
обов'язкові	допоміжні	
Рисунок	Онтологія історії і теорії. законів творчості світу.	Практика в монументальній майстерні.
Скульптура	Логіка та філософія світу.	Заняття в музеях.
Живопис	Іманентна теорія і історія мистецтв. Інтегральна анатомія. Психологія у мистецтві.	Заняття в музеях, ботанічному саду та зоопарку.

передбачена організація та проведення практики майстерності монументального мистецтва (живопис, мозаїка, вітраж, скульптура тощо) в період літніх канікул (червень-липень) та весняно-осінньої практики (травень, вересень), в рамках традиційної, щорічної Міжнародної культурно-просвітницької Програми «Київ – Санкт-Петербург. Школа Володимира Лубенка» [6, 7, 9, 10].

Згідно попередніх домовленостей, на базі музеїв м. Києва: Національний заповідник «Софія Київська»; Національний Музей історії України; Національний Художній Музей України; Музей історії міста Києва; Музей мистецтв імені Богдана і Варвари Ханенків; Національний науково-природничий музей НАН України практикувались і практикуються проведення занять з комплексу предметів («Психологія в мистецтві», «Філософія в мистецтві», «Інтегральна анатомія», «Логіка та філософія світу», «Теорія та історія мистецтва»).

За згодою Сторін, здійснювались і можуть здійснюватись виїзні практики творчого колективу «Майстер-класу В. В. Лубенка» («Школа Володимира Лубенка» в Україні) та виконання спільних соціально-корисних проєктів (розпис, мозаїка тощо) як в міському середовищі м. Києва, так і м. Санкт-Петербурга.

Пропозиції щодо постійнодіючої *Галереї-музею поліфункціонального мистецтва – «мистецтва стрижневої істини» в м. Києві* — це реалізація ідеї зібрання творчих робіт дітей (з дитячими майстернями монументального мистецтва) з метою розвитку культурного, естетичного, інтелектуального потенціалу підростаючого покоління киян, використовуючи синтез мистецтв і наук у художньо-виховному процесі – «Музейна педагогіка», розроблена та апробована Володимиром Лубенко, починаючи з 1984 року на базі Державного Російського музею (м. Санкт-Петербург). Основою цієї експозиції, можуть стати 50 творів В. Лубенка (за пропозицією автора), 100 робіт вихованців «Малої Академії Мистецтв» та творчі роботи дітей «Школи Володимира Лубенка» в Україні (монументальний живопис, мозаїка, графіка, методичні матеріали).

Таким чином, під час організації та управління художньо-виховним процесом у «Школі Володимира Лубенка» в Україні за іноваційною системою «Морально-естетично-інтелектуального розвитку особистості через теорію і практику мистецтв і наук» В. Лубенка розглядалася ідея гармонійного розвитку

дітей та синтез мистецтв і наук враховуючи специфіку закладу, вікові можливості дітей з метою підготовки їх до майбутньої професійної діяльності (самостійної, колективної), тобто, правильного настрою, організації свідомості та почуттів – поступового усвідомлення себе та вибору напрямку свідомого життя в соціумі [5, 11, 12, 13].

Враховуючи той факт, що з 6 до 11 років вже мають бути сформовані інформативні і практичні почуття та свідомість до нового етапу життя, тобто, включення самостійного асоціативно-логічного мислення та організація гармонії почуттів (володіння органами чуття). Системна і систематична діяльність з дітьми впродовж 5 років через синтез мистецтв (живопис, елементи музики та пластики рухів) дали можливість створити середовище, що виховує дитину-людину, навчаючи таким знанням і поняттям, що формують навички самовиховання, самоконтролю та початок розвитку морального ідеалу, мрії та руху до мети, з метою її реалізації.

За результатами впровадження авторської системи В. Лубенко «Морально-естетично-інтелектуального розвитку особистості через теорію і практику мистецтв і наук» досягнуто очікуваний позитивний результат – ефект в соціально-психологічній та педагогічній площині; задуми, цілі та завдання забезпечили отримання творчого гармонійного розвитку дітей, як особистостей (самостійне мислення, самоусвідомлення, самоконтроль, творча реалізація).

Використані літературні джерела

1. Лубенко В. В. О будущем мире, куда мы идем // Под ред. академика С. Д. Максименко / В. В. Лубенко. – К.: ГП «Информ.-аналит.агентство», 2007. – 86 с.
2. Лубенко В. В. Универсум. Школа будущего. Книга III. Семья // Под ред. академика С. Д. Максименко / В. В. Лубенко. – К.: ГП «Информ.-аналит. агентство», 2010. – 138 с.
3. Лубенко В. В. Универсум. Школа будущего. Ученик – учитель – родители // Под ред. академика С. Д. Максименко / В. В. Лубенко. – К.: ГП «Информ.-аналит. агентство», 2008. – 106 с.
4. Владимир Лубенко. – Санкт-Петербург – Киев: «Малая Академия искусств», 1999 г. – 305 с.
5. Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах та Комплексна програма художньо-естетичного виховання

у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах (Наказ від 25.02.2004 N 151/11 Міністерства освіти і науки України та Академії педагогічних наук України).

6. Лубенко В. В. Система стержневої істини // Издание второе, переработанное и дополненное) / В. В. Лубенко – СПб.: «Малая Академия искусств», 1999 г.

7. Лубенко В. В. Система стержневої істини / В.В. Лубенко. – Ленинград: «Судостроение», 1990 г.

8. Школа Володимира Лубенка. 15 років творчої співпраці. – Київ – СПб, 2010. – 304 с.

9. Лубенко В. В. «Школа Майбутнього – Школа Стержневої істини» / «Директор школи». – № 4(16), 2008 р. – С.95–105.

10. Лубенко В. В. Істина врятує світ // Журнал «Мистецтво та Освіта» / В. В. Лубенко. – К. – № 1, 1997 р. – С. 50–54.

11. Лубенко В. В. Художня картина світу. «Точка всесвіту, що розгортається» чи драматургія світів у художній картині світу. // Актуальные проблемы психологии, Институт психологии имени Г. С. Костюка НАПН України / В. В. Лубенко. – К., 2002 г. – С.121–131;

12. Організація Об'єднаних Націй з освіти, науки і культури. Дорожня карта мистецької освіти (Світова конференція з мистецької освіти: Створення творчого потенціалу для XXI століття. – Лісабон, 6–9 березня 2006 р.)

13. http://portal.unesco.org/culture/en/files/40000/12581058115Road_Map_for_Arts_Education.pdf/Road%2BMap%2Bfor%2BArts%2BEducation.pdf

14. ЮНЕСКО: <http://www.unesco.org/culture/lea> Сеульський «Порядок денний»: Цілі розвитку мистецької освіти. (Республіка Корея) 25–28 травня 2010 року під егідою ЮНЕСКО.

15. http://portal.unesco.org/culture/en/ev.php-RL_ID=41117&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

Bibliography

1. *Lubenko V. V.* O budushchem myre, kuda my ydem // Pod red. akademyka S. D. Maksymenko / V. V. Lubenko. – K.: HP «Ynform.-analyt.ahenstvo», 2007. – 86 s.

2. *Lubenko V. V.* Unyversum. Shkola budushcheho. Knyha III. Semia // Pod red. akademyka S. D. Maksymenko / V. V. Lubenko. – K.:HP «Ynform.-analyt.ahenstvo», 2010. – 138 s.

3. *Lubenko V. V.* Unyversum. Shkola budushcheho. Uchenyk – uchytel – rodytely // Pod red. akademyka S. D. Maksymenko / V. V. Lubenko. – K.:HP «Ynform.-analyt. ahenstvo», 2008. – 106 s.

4. *Vladymyr Lubenko.* – Sankt-Peterburh – Kyev: «Malaia Akademyia yskusstv», 1999 h. – 305 s.

5. Kontsepsiia khudozhno-estetychnoho vykhovannia uchniv u zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladakh ta Kompleksna prohrama khudozhno-estetychnoho vykhovannia u zahalnoosvitnikh ta pozashkilnykh navchalnykh zakladakh (Nakaz vid 25.02.2004 N 151/11 Ministerstva osvity i nauky Ukrainy ta Akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy).

6. *Lubenko V. V.* Systema sterzhnevoi ystyny // Yzdanye vtoroe, pererabotannoe y dopolnennoe) / V. V. Lubenko – SPb.: «Malaia Akademyia yskusstv», 1999h.

7. *Lubenko V. V.* Systema sterzhnevoi ystyny / V. V. Lubenko. – Lenynhrad: «Sudostroeny», 1990 h.

8. Shkola Volodymyra Lubenka. 15 rokov tvorchoi spivpratsi. – Kyiv – SPb, 2010. – 304 s.

9. *Lubenko V. V.* «Shkola Maibutnoho – Shkola Stryzhnevoi istyny» / «Dyrekтор shkoly». – № 4(16), 2008 r. – S.95–105.

10. *Lubenko V. V.* Istyna vriatuie svit // Zhurnal «Mystetstvo ta Osvita» / V. V. Lubenko. – K. – № 1, 1997 r. – S. 50–54.

11. *Lubenko V. V.* Khudozhnia kartyna svitu. «Tochka vsesvitu, shcho rozhortaietsia» chy dramaturhiia svitiv u khudozhnii kartyni svitu. // Aktualnye problemy psykhohohyy, Ynstytut psykhohohyy ymeni H. S. Kostiuка NAPN Ukrainy / V. V. Lubenko. – K., 2002 h. – S.121–131;

12. Orhanizatsiia Ob'yednanykh Natsii z osvity, nauky i kultury. Dorozhnia karta mystetskoi osvity (Svitova konferentsiia z mystetskoi osvity: Ctvorennia tvorchoho potentsialu dlia XXI stolittia. – Lisabon, 6–9 bereznia 2006 r.)

13. http://portal.unesco.org/culture/en/files/40000/12581058115Road_Map_for_Arts_Education.pdf/Road%2BMap%2Bfor%2BArts%2BEducation.pdf

14. YuNESKO: <http://www.unesco.org/culture/lea> Seulskyi «Poriadok denniy»: Tsili rozvytku mystetskoi osvity. (Respublika Koreia) 25–28 travnia 2010 roku pid ehidoiu YuNESKO.

15. http://portal.unesco.org/culture/en/ev.php-RL_ID=41117&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html